

รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอปากช่องจังหวัดนครราชสีมา

**The Management Model of Community Participation to the Local
Organization Administration in Pak Chong District , Nakhon Ratchasima**

ศิเรก แสสนธิ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 2) เปรียบเทียบสภาพทั่วไป การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 4) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย (เชิงปริมาณ) คือ ประชาชน ในชุมชน ผู้บริหารและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง (เชิงคุณภาพ) การถอดบทเรียนกำหนดขนาด

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน และ การจัดทำ Focus Group กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและดัดแปลงจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้ การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วน

¹ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ

ท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ด้านการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพึ่งตนเอง ด้านลักษณะของความเป็นผู้นำ ด้านความสามัคคีและความร่วมมือในชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน และด้านโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า เพศ สถานภาพ การศึกษา รายได้ การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่แตกต่างกัน มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

3. การถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่ดี ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำรวจข้อมูลพื้นฐาน ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ 2) รับฟังความคิดเห็นทุกความคิดเห็นและการฟังเสียงประชาชน 3) มีการวางแผนการดำเนินงาน 4) การกระจายอำนาจ 5) การมี

ส่วนร่วมการบริหารมีส่วนร่วมของประชาชน 6) ประชาสัมพันธ์ และ 7) จัดเวทีชุมชน

4. รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้ 1) การรับฟังความคิดเห็น โดยพบปะแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารมีส่วนร่วมของประชาชน 3) การกระจายอำนาจและความเป็นผู้นำ 4) การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานและประชาสัมพันธ์ 5) การวางแผนเพื่อการพึ่งตนเอง และ 6) ความร่วมมือในชุมชน และ จัดเวทีชุมชน

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร, การมีส่วนร่วมของชุมชน, การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were:
1) To study the general status of the management model of community participation to the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima. 2) To compare the general status, perception of the political news and the participation in politics and the management model of community participation to the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhonratchasima. 3) To understand

the model management of community participation to the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima. 4) To propose the management model of community participation to the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima. The sample groups of this research (qualitative Research) were the people in community, the administrators and the members the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima, the totaling of 400 people by using a random sampling groups, the sampling group (Qualitative) Understanding the model management by limiting the group size of 20 people and Focus Group of 15 people by the purposive sampling. The instrument to use for the data collection of this research are the questionnaires which the researcher are created and developed from studying and research from the documents and the related researches. The confidence was 0.92. The statistics to analyze the data were as followings : Percentage, mean and standard deviation, t-test and one-way analysis of variance. (One-Way ANOVA).

The study results found as the followings:

1. The general status of management of community participation to administrative

Local government in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima as followings. The perception of political news and the community participation to the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima. Overall the participation was in the moderate level. The administration of community participation in the management of local government in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima was at a high level. Consideration each aspect was ordinary average from high to low. The first was the cooperation with other organizations. The ability to be self-sufficient. The ability of the leadership, in the local community, the participation in community's decision making and the opportunity to meet and exchange the learning together with respectively.

2. To compare the general status, the perception of political news and the participation in politics and the management model of community participation to the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima had found that gender, marital status, education, income, and the perception of political news and the participation in politics were different. The administration in community management of local government in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima different, the community participation to the Local Organization

Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima were different.

3. To understand the model management of community participation to the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima had found that the management model of community participation to the Local Organization Administration and there were 7 stages as the following: 1) Survey the foundation data from primary data and secondary data. 2) Hearing all opinions and public hearing. 3) Having the action plan operations 4) Decentralization. 5) The administration participation and the people participation. 6) Public Relations. 7) Arranging the Meeting.

4. The management model of community participation to the Local Organization Administration in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima were as followings: 1) Hearing the opinions by meeting and exchanging the opinions and learning together. 2) The participation in administration's decision making of the people participation. 3) Decentralization and leadership 4) Cooperation with the agencies and the public relations. 5) Planning for self-reliance. 6) The community cooperation and community meetings.

Keywords: The Management Model, Community Participation, the Local Organization Administration

บทนำ

การบริหารจัดการของภาครัฐในปัจจุบัน มุ่งให้เกิดการบริหารกิจการที่ดี และคำนึงถึงประชาชนผู้มารับบริการเป็นสำคัญ โดยยึดแนวความคิดการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นรากฐานของการบริหารจัดการของภาครัฐทั้งนี้การบริหารจัดการในองค์การมุ่งสร้างความถูกต้อง และความโปร่งใส ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ทั้งภายในองค์การ และภายนอกองค์การรัฐธรรมนูญยึดแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร การพัฒนาชุมชน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศ กล่าวคือ วัตถุประสงค์การบริหารจัดการ รัฐธรรมนูญกำหนดให้ประโยชน์สาธารณะ (Public interest) ของคนทุกภาคส่วนในสังคม ในด้านโครงสร้างและกระบวนการ รัฐธรรมนูญได้เพิ่มภาคประชาสังคม ในทุกด้านทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย ในปัจจุบันดำเนินการตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่แสดงถึงความพยายามในการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชนให้มากขึ้น พ.ร.บ.ฉบับนี้ได้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ออกเป็น 3 ส่วน คือ 1)ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง 2) ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค และ 3) ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 78 ที่บัญญัติไว้ว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการปกครองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น และรับรองสิทธิของประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมหลายด้าน เช่น การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดทำบริการสาธารณะ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (มาตรา 87 และมาตรา 66) และการจัดการด้านสาธารณสุข (มาตรา 51) เป็นต้น นอกจากนี้ ประชาชนยังสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ด้วย (มาตรา 286 และมาตรา 287) ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสำคัญในการสนองตอบต่อปัญหาและ

ความต้องการของชุมชนภายในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ตลอดจนเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองจะทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองได้ และการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยสร้าง-เสริมความรู้ ความเข้าใจให้ประชาชน เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือได้ว่าเป็นสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยให้ประชาชน เกิดการมีส่วนร่วม (Participation) ของรัฐบาลในระดับท้องถิ่น หรือในระดับภูมิภาค ย่อมเอื้อต่อประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในระดับชุมชนของตน และการเข้ามาบริหารกิจการสาธารณะภายในชุมชนด้วยตนเอง เป็นผลให้ประชาชนเหล่านี้ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในทางการเมืองการปกครองตามหลักการปกครองตนเองและนำไปสู่การเติบโตของ “ความเป็นพลเมือง” ในหมู่ประชาชน (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ, 2548: 15) นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังมีประโยชน์ต่อการพัฒนาชนบทเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมไม่ได้มีผลเพียงสนับสนุนการพัฒนา โดยอาศัยพลังและทรัพยากรจากประชาชนเท่านั้น หากยังเป็นการส่งเสริมความสำนึกร่วมกันของประชาชนในอันที่จะอยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความสามัคคี เน้นการคำนึงถึงผลรวมและพัฒนาศักยภาพทางจิตใจทางการเมืองการปกครอง ความสามารถในการช่วยตนเอง โดยเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เป็นการสร้างฉันทามติ และทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ

อีกทั้งช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า ในกรณี ที่ร้ายแรงที่สุด ช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม ช่วยให้ทราบความห่วงกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญ และความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอหรือนโยบายของรัฐ และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เพื่อหาทางออกที่ดีที่สุด การมีส่วนร่วมของประชาชนยังจัดเป็นรูปแบบหนึ่งของแนวคิด ในการกระจายอำนาจ จากส่วนกลางมาสู่ส่วนท้องถิ่น เพราะประชาชนในท้องถิ่นคือผู้รู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นตนเองดีกว่าคนอื่น (ถวิลวดี บุรีกุล, 2551: 6) จึงทำให้การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น น้อย เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนมาก มาจากการปกครอง แบบรวบอำนาจ (Centralization) โดยจะมีการรวมศูนย์อำนาจและการตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลางทั้งสิ้น การปกครองในลักษณะนี้ แม้ว่าจะมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นสำคัญ คือ การสร้างเอกภาพให้บังเกิดขึ้นในรัฐ แต่ในการเมืองการปกครองและการบริหารแล้ว การรวมศูนย์อำนาจได้ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ติดตามมามากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะต่างๆ และ

ความไร้ประสิทธิภาพประสิทธิผล ในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนภายในภาครัฐ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดรวมทั้งเรื่องสิทธิเสรีภาพ ต่าง ๆ เพราะรัฐบาลที่เป็นศูนย์กลางเป็นผู้กำหนดทิศทางของรัฐแต่เพียงผู้เดียว การตัดสินใจต่าง ๆ กระทำโดยรัฐบาลกลางทั้งสิ้นและไม่มีอำนาจจากส่วนอื่นใด ภายในภาครัฐที่สามารถทัดทาน ถ่วงดุลหักท้วง และตรวจสอบรัฐ และรัฐบาลได้เลย นอกจากนี้การกระจายการรวมศูนย์อำนาจเป็นการปกครองที่เปิดให้ตัวแทนของรัฐบาลกลางเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจทางการปกครองและการบริหารได้ในขอบเขตหนึ่งตามที่รัฐบาลกลางเป็นผู้อนุญาต โดยเจ้าหน้าที่ที่เป็นตัวแทนของรัฐนี้จะทำงานอยู่ภายใต้คำสั่งของรัฐ ซึ่งการมอบอำนาจจากรัฐบาลกลาง ออกไปให้แก่ผู้แทน ของตนเองออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่ต่าง ๆ มิได้แปลว่าผู้แทนของรัฐบาลกลางนั้น มีอำนาจอิสระตัดขาดจากรัฐบาลกลาง ในทางตรงกันข้ามอำนาจที่รัฐบาลมอบหมายให้ไปนั้นนอกจากจะมีความชัดเจนและแน่นอนแล้ว ยังมีอำนาจยกเลิกคำสั่งได้ด้วย (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, 2548: 14-18)

สรุปได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในปัจจุบันในด้านองค์กรความมีอิสระ ในการปกครองตนเองตามหลักการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ได้วางหลักการ

ให้ความอิสระแก่ท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ในทางปฏิบัติปัจจุบันอำนาจอิสระของท้องถิ่นยากที่จะบังเกิดอย่างจริงจัง เช่น ในหลักการท้องถิ่นมีอำนาจอิสระ ในด้านการเงินการคลัง แต่ในทางความเป็นจริงท้องถิ่นไม่มีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะจัดเก็บภาษีมาใช้จ่ายในท้องถิ่นเอง อำนาจในการจัดเก็บภาษีมีน้อยมาก ยังต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากส่วนกลางจัดสรร สำหรับด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเรื่องเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นยังอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะมาจากปัญหาความรู้ความเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่นและจิตสำนึกของประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพ
3. เพื่อถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

4. เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย (เชิงปริมาณ) คือ ประชาชน ในชุมชน ผู้บริหารและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง(เชิงคุณภาพ) การถอดบทเรียนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน และ การจัดทำ Focus Group กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและดัดแปลงจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที่ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้ การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ดีของชุมชน ในการบริหารองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ดีของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือด้านการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพึ่งตนเอง ด้านลักษณะของความเป็นผู้นำ ด้านความสามัคคีและความร่วมมือในชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน และด้านโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า เพศ สถานภาพ การศึกษารายได้ การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่แตกต่างกัน มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน

3. การถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่ดีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำรวจข้อมูลพื้นฐาน ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ

2) รับฟังความคิดเห็นทุกความคิดเห็นของประชาชน 3) มีการวางแผนการดำเนินงาน 4) การกระจายอำนาจ 5) การมีส่วนร่วมในการบริหารมีส่วนร่วมของประชาชน 6) ประชาสัมพันธ์ และ 7) จัดเวทีชุมชน

4. รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้ 1) การรับฟังความคิดเห็น โดยพบปะแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการบริหารมีส่วนร่วมของประชาชน 3) การกระจายอำนาจและความเป็นผู้นำ 4) การให้ความร่วมมือหน่วยงานและประชาสัมพันธ์ 5) การวางแผนเพื่อการพึ่งตนเอง และ 6) ความร่วมมือในชุมชน และจัดเวทีชุมชน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีการอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ

ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการรับฟังการถ่ายทอดข่าวการเมือง การรับฟังและรับชมการแถลงนโยบาย และการดำเนินงานของรัฐบาล และการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนน้อยที่สุดคือ รับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากทาง Internet เช่น YouTube สอดคล้องกับทัศนะชัย นิชมสุข (2551) วิจัยการรับรู้ข่าวสารการบริหารงานของเทศบาลในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนได้รับข่าวสารการบริหารงานของเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง แหล่งการรับข้อมูลข่าวสารมาจากเสียงตามสาย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งมีการชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และมีการชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง สอดคล้องกับบุญเลิศ เลียวประไพ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น พบว่า ประชาชนในชนบทไทยที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่นไม่มากนัก เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง

ของการปกครองท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่นเท่าที่ควร

จากการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมี ด้านการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพึ่งตนเอง ด้านลักษณะของความเป็นผู้นำ ด้านความสามัคคีและความร่วมมือในชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชนและด้าน โอกาสพบปะแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถปฏิบัติได้มากในทุกด้านถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสเพราะประชาชนมีความต้องการอยู่แล้ว ดังการศึกษาของ ทัศนะชัย นิชมสุข (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานของเทศบาล ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานครที่ศึกษาพบว่าประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาล ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร โดยมีความต้องการ ดังนี้ ให้จัดตั้งองค์กรที่คอยประสานงานระหว่างประชาชนกับเทศบาล ในการจัดกิจกรรมในชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการทำงาน ของเทศบาล เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดที่ค้นพบของด้านต่าง ๆ ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ

ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการร่วมเป็นคณะกรรมการ ฝ่ายต่าง ๆ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการโรงเรียน กรรมการวัด ด้วยความเต็มใจ มีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ใกล้เคียงเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติ ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และวางแผนร่วมกัน การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานสาธารณสุข การพัฒนาชุมชน องค์กรเอกชนและสนับสนุนให้มีการจัดประชุมและเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพึ่งตนเอง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความตื่นตัวที่จะรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แสวงหาแหล่งข้อมูล ความรู้ เพื่อนำมาเผยแพร่แก่ประชาชนในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ท่านเสนอความคิดเห็น แนวทางเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน ประชาชนในชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและท้องถิ่นของตน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ข่าวสารความก้าวหน้าของท้องถิ่นตนและที่อื่นให้ประชาชนได้ทราบ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างและ

ปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้เกิดความรักและห่วงหาอาทรท้องถิ่นของตน

ด้านลักษณะของความเป็นผู้นำ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนให้จัดตั้งกลุ่มสนใจต่างๆ ขึ้นเพื่อประชาชนได้มีส่วนร่วม เช่น กลุ่มอาชีพต่างๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงความกล้าหาญและเชื่อมั่น ในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ของท้องถิ่นอย่างจริงจัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดองค์กร เพื่อพัฒนาท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนได้ทราบและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แสดงวิสัยทัศน์ ในการพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบและร่วมแสดงความคิดเห็น

ด้านความสามัคคีและความร่วมมือในชุมชน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีในชุมชน ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ของสถาบันทางการศึกษา ศาสนา และอื่นๆอย่างพร้อมเพียงประชาชนให้การสนับสนุน การทำงานขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น เป็นอย่างดี ประชาชนในชุมชน มีการทำงานเป็นหมู่คณะและมีระบบในการ ทำงาน ประชาชนในชุมชนรับฟังความคิดเห็น ซึ่งกัน และ กัน อย่างมีเหตุผล ประชาชนในชุมชนของท่านมีการรวมกลุ่ม ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนและประชาชนใน ชุมชนร่วมกันสละทุนทรัพย์ และแรงกายเพื่อ ก่อตั้งชมรมและกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของชุมชนพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการ ไปใช้สิทธิในการไปเลือกตั้งสมาชิกสภา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการ ประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของท่าน ถึง ความต้องการของท้องถิ่นเพื่อกำหนด นโยบายการพัฒนาองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นรับฟังข้อเสนอความคิดเห็นของ ชุมชน ก่อนตัดสินใจในการดำเนินโครงการ ต่าง ๆ ของท้องถิ่นมีความสนใจและกล้าที่จะ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฝ่าย ต่าง ๆ ของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนา ท้องถิ่น มีส่วนร่วมที่จะตรวจสอบการทำงาน ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อ ตรวจสอบข้อบกพร่องและเสนอแนะแก้ไข ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ใน การทำงานร่วมกับองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น และ มีส่วนร่วมการตัดสินใจในการ

ใช้จ่ายงบประมาณของท้องถิ่น และการ บริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการ บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านโอกาส พบปะแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีการ ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ สังคม โดยรวมหรือประเด็น สาธารณะ ระหว่างชุมชนกับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีโอกาส พบปะกันในงานประเพณีต่าง ๆ พบปะกัน เป็นกิจวัตร ตามสถานที่ต่างๆ เช่น วัด โรงเรียน ศาลาชุมชน กับองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีโอกาสร่วมกันไปดูงานกับ หน่วยงานอื่นเพื่อนำความรู้มาพัฒนาท้องถิ่น และมีโอกาสได้ร่วมแสดงข้อคิดเห็นในการ จัดทำแผนพัฒนา

2. เปรียบเทียบการบริหารงานแบบ มีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

2.1 ด้านเพศ พบว่าเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร องค์การการปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ในของการมีส่วนร่วมด้าน โอกาสพบปะ แลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ด้านการมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชนและด้าน ลักษณะการเป็นผู้นำ ส่วนการมีส่วนร่วมที่ดี ในการบริหารองค์กรด้านการให้ความร่วมมือ

กับหน่วยงานอื่น ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพึ่งตนเองและด้านความสามัคคีและความร่วมมือในชุมชน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านสถานภาพ ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ประชาชนและสมาชิกสภา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน พบว่าฝ่ายบริหารและสมาชิกสภา เห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าประชาชน

2.3 ด้านอายุ พบว่าอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน กลุ่มอายุ 51- 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็น แตกต่างกับผู้ที่มีอายุ 25-30 ปี โดยผู้ที่มีอายุ 51-60 ปี เห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มากกว่าผู้ที่มีอายุ 25-30 ปี

2.4 ด้านวุฒิการศึกษาพบว่าวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน

การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองระดับน้อย ปานกลาง และมาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกัน โดยมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองระดับน้อย ปานกลาง และมาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกัน โดยระดับการรับรู้ทางการเมืองมากและระดับปานกลางมีการเมืองการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากกว่าระดับน้อย มิลเบรทและโกเอล (Milbrath and Goel, 1977 อ้างใน วีระชัย ชันรุ่ง, 2552:80) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การศึกษามีอิทธิพลอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในรูปแบบต่อไปนี้ คือ กิจกรรมรณรงค์หาเสียง การมีส่วนร่วมของชุมชนเกี่ยวกับการสื่อสารและทัชเชษฐ์ นิยมสุข (2551) พบว่ากลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ สนับสนุนผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง เชิงปริมาณในเรื่องการรับข่าวสารการบริหารงานเทศบาล ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานครว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนมากจะเข้าร่วมกิจกรรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการทำงานด้านสาธารณประโยชน์ด้วยตนเอง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับน้อย ปานกลาง และมาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ใน

การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกัน โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับมากมีส่วนร่วมมากกว่าระดับปานกลางและระดับน้อย และระดับปานกลางมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าระดับน้อย สอดคล้องกับมิลแบรท และ โกอเอล (Milbrath and Goel, 1977 อ้างใน วีระชัย ชันรุ่ง, 2552:80) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การศึกษามีอิทธิพลอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในรูปแบบกิจกรรมรณรงค์หาเสียง การมีส่วนร่วมของชุมชนเกี่ยวกับการสื่อสารซึ่งพิธีสิทธิ์ คำوانฉิลป์ และ ศุภวัฒน์กรวงศ์ธนวุธ (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น พบว่า ประชาชนในชนบทไทยที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น ไม่มากนัก ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการปกครองท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่ไม่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนและขององค์การบริหารส่วนตำบลดีพอ และมีความรู้ในเรื่องแนวทางการปฏิบัติและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ไม่มากนัก ถึงแม้ว่าจะมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองและการปกครองท้องถิ่นน้อย

3. การถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่ดีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน

เขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่ดี ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 7 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 สํารวจข้อมูลพื้นฐานทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ เพื่อดำเนินการตรวจสอบงานที่รับผิดชอบ ที่ทำเพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูลของงาน โดยลงไปดูเชิงประจักษ์โดยพบประชาชนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องและ ศึกษาหาข้อมูลทำให้รู้เพื่อนำไปศึกษาว่าทำอะไรเพื่อจัดทำได้ถูกต้อง

3.2 รับฟังความคิดเห็นทุกความคิด ฟังเสียงประชาชน เพื่อการทำงานเฉพาะใช้ปากใช้เสียงไม่ได้ ไม่สามารถจะทำอะไรได้ตามชาวบ้านมาโดยตลอด ดำเนินการสอบถามความเห็นของพี่น้องประชาชน ในช่วงที่ผ่านมาเทศบาลว่า การทำงานเป็นอย่างไร มีความต้องการอะไร ต้องการให้ทำอะไร เสนอความเห็นต่อเทศบาล

3.3 มีการวางแผนการดำเนินงานเพื่อดำเนินการจัดทำแผนประชาคมจากการไปถามความเห็นจากประชาชน จัดทำแผนสามปีเพื่อดำเนินงานต่อไปในอนาคตในสิ่งที่ยังขาดอยู่ ไม่ครบจากความเห็นของประชาชน ความจำเป็นของชุมชน

3.4 การกระจายอำนาจ เพื่อการเข้าถึงประชาชน โดยการบริการ เชื่อมเยียนประชาชน ดูแลประชาชนเป็นหลักสำคัญศึกษาระเบียบกฎหมาย ระเบียบวิธีการเพื่อนำไปปฏิบัติ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด ต้องคุ้มค่าและปรับเปลี่ยน
วิธีการการบริหารคนและเงิน

3.5 การมีส่วนร่วม การบริหารมีส่วน
ร่วมของประชาชน เพื่อการทำงานที่ทำให้
ประชาชนมีความร่วมมือในระดับหนึ่ง
พยายามให้เกิดขึ้นมากกว่าที่เป็นทำอยู่เพราะ
จะทำให้เกิดความเจริญมากขึ้น มีการเพื่อ
ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันพัฒนา และ
บริหารงานแบบมีส่วนร่วมโดยประชาชน
เช่น การทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อ ทำให้ประชาชน
เห็นความสำคัญร่วมกัน

3.6 ประชาสัมพันธ์ เพื่อจัดทำ
กิจกรรมเทศบาลพบประชาชน พูดกับประชาชน
สร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจาก
ประชาชนและทำหน้าที่รับผิดชอบต่อหน้าที่
ทำให้ประชาชนเข้าใจหน้าที่ของเทศบาลก่อน

3.7 จัดเวทีชุมชนให้ประชาชน
มีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมมือ เป็นการ
จัดกิจกรรมเพื่อแสดงถึงการร่วมพัฒนา และ
เพื่อรับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ
แลกเปลี่ยนความรู้ มีการนั่งจับเข่าคุยกัน
ในแต่ละขั้นตอน

4. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วน
ร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัด
นครราชสีมา จำนวน 6 ขั้นตอน มีดังนี้

4.1 การรับฟังความคิดเห็น โดย
พบปะแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน
เป็นผลมาจากการศึกษาเพื่อถาม ความเห็น
จากพี่น้องประชาชน ทำประชาคม เป็น
ขั้นตอนแรกโดย เริ่มจากการทำกิจกรรมของ

เทศบาล ต้องไปเชิญประชาชนเข้ามาร่วม
เรียนรู้ร่วมกัน ให้ข่าวสารกับประชาชน ทำให้
เกิดความสามัคคีระหว่างสำนักงานเทศบาล
ผู้บริหารเทศบาลกับประชาชน สื่อสาร
แลกเปลี่ยนกันเป็นโอกาสพบปะแลกเปลี่ยน
เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นจะได้ไม่ขาดตกบกพร่อง เกิดการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

4.2 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
เป็นขั้นตอนสำคัญของการบริหารมีส่วนร่วม
ของประชาชน เพื่อการทำงานเฉพาะใช้การ
พูดคุยอย่างเดียวไม่ได้ ในการทำงานที่ประชาชน
มีส่วนร่วมทำให้เกิดความไว้วางใจในการทำ
หน้าที่ให้ประชาชนรู้ว่าหมู่บ้านต้องมีกรอบ
และแผนงานที่จะต้องทำทุกปี การจัดทำแผน
แต่ละปีจะเน้นเรื่องปัญหาที่ ประชาชน
ต้องการ สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินของ
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีการวาง
แผนการดำเนินงาน เพื่อดำเนินการจัดทำแผน
ประชาคมถามความเห็นจากประชาชน

4.3 การกระจายอำนาจและความ
เป็นผู้นำ ขั้นตอนนี้เป็นการทำงานต้องทำคู่ไป
กับระเบียบ เพราะการทำงานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการกระจายอำนาจ
เพื่อการเข้าถึงประชาชน โดยการบริการ เชื่อม
เยียนประชาชน ดูแลประชาชนเป็นหลัก
สำคัญ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์
สูงสุด ต้องคุ้มค่าและปรับเปลี่ยนวิธีการ การ
บริหารคนและเงิน ต้องมีธรรมาภิบาลในการ
บริหาร ผู้นำต้องรับใช้ด้วยไมตรีเป็นผู้ให้
มากกว่าผู้รับ เอื้อเพื่อเมตตาปราณีผู้นำต้อง

กล้าหาญ กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องกล้าในสิ่งที่ชุมชนได้ประโยชน์ความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการบำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชนซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.4 การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานและประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนนี้แสดงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการพัฒนาการเป็นการสร้างความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในการทำงาน ประชาชนได้ประโยชน์ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ การทำงานปัจจุบันเราจะต้องอิงระเบียบกฎหมายหลักเกณฑ์ การพบประชาชนเพราะต้องการให้พี่น้องประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันพัฒนา และบริหารงานแบบมีส่วนร่วมโดยประชาชน เช่น การทำหน้าที่ร่วมกัน เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญร่วมกันแม้กับหน่วยงานอื่นจึงต้องมีการประชาสัมพันธ์พูดคุยกับประชาชนสร้างความเข้าใจ ขอความร่วมมือจากประชาชน ทำให้ประชาชนเข้าใจหน้าที่ ดังผลการถอดรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดีได้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

4.5 การวางแผนเพื่อการพึ่งตนเอง ส่วนใหญ่เน้นให้ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักร่วมกันพัฒนา ส่วนการพึ่งตนเอง เป็นนโยบายที่ดี เอาชุมชนที่มีความพร้อมก่อนทำเป็นตัวอย่างให้ชุมชนเห็นเป็นแม่แบบและเป็นแหล่งศึกษาดูงาน ให้เป็นส่วนที่สำคัญที่บ่งบอกถึงความยั่งยืนของการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถพึ่งตนเองได้ เพราะการพึ่งตนเองเป็นสิ่งที่ต้องทำก่อนอื่น ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนเพื่อพึ่งตนเองว่าจะมีทิศทางไปทางไหนอย่างไร เพื่อพึ่งตนเองให้ชุมชนดำรงอยู่ได้

4.6 ความร่วมมือในชุมชน และจัดเวทีชุมชน เพื่อความร่วมมือใช้ผลการคิดร่วมกันชาวบ้านให้ความร่วมมือและความไว้วางใจ เรื่องสำคัญที่สุดคือการบริหารงานที่ดีต้องทำงานร่วมกัน ต้องปรึกษาหารือกัน ให้ประชาชนมีส่วนร่วม เป็นการเริ่มต้นเพื่อให้เกิดความสามัคคี เป็นหลักให้ชุมชนอยู่อย่างมีความสุข รักษาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ดี โดยมุ่งเน้นให้เข้าใจทั้งระเบียบ กฎหมาย เข้าใจถึงการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเสนอแนะให้คณะผู้บริหารได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ สิ่งสำคัญอย่างไรประชาชนจะเข้ามา มีบทบาท การบริหารร่วมกันที่ดีควรมีการจัดเวทีชุมชนเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงถึงการร่วมพัฒนา และเพื่อรับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ในแต่ละขั้นตอน เป็นส่วนหนึ่งของการถอดรูปแบบของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการมารวมกับความนำรวมกับความร่วมมือในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ไป

ทดลองใช้กับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

2. ต้องปรับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับของการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการให้เกิดการวิเคราะห์ข่าวสารทางการเมืองหรือจัดเวทีนำเสนอความคิดเห็นที่ได้รับรู้ข่าวสารการเมือง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำวิจัย รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์การปกครอง

ส่วนท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในอำเภอปางช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพียงอำเภอเดียว ควรนำกรอบแนวคิดไปศึกษากับองค์การส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่น เพื่อเป็นการขยายผลการวิจัยต่อไป

2. ควรทำวิจัย โดยเปลี่ยนตัวแปรตาม คือ รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีรูปแบบการปกครองแบบพิเศษ เช่น เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- ทัชเชษฐ นิยมสุข. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาล ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์และคณะ. (2548). ทิศทางการปกครองท้องถิ่นไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- บุญเลิศ เลียวประไพ. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น. วารสารสุทธิปริทัศน์, ปีที่ 17 ฉบับที่ 52.
- วีระชัย ชันรุ่ง. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในระดับท้องถิ่นเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- Mathews, David. (1996). **Element of a Strong Civil Society and Healthy Public Life.** : Ohio Kettering Foundation.
- Milbrath, L. W. and Goel. (1977). **Political Participation : How and Why Do People Get.**